

Bridge to Reading
(Daraja la Kusoma)

Huduma ya Kusoma na Kuandika ya watu
wazima ya Mercy, Inc.

Bridge to Bible Reading
(Daraja la Kusoma Biblia)

inapatikana pia katika [Kiingereza](#) na [KifaransaSwahili](#)

Bridge to Reading (Daraja la Kusoma) ni kielelezo cha kanisa cha kutoa mafunzo kwa watu wanaojitolea kuwafundisha watu wazima na vijana kusoma, kuandika na hesabu za kimsingi. Inawapa walimu zana rahisi za kufundisha watu kusoma maneno wanayosema na kufikiria.

Mwongozo huu, wa *Daraja la Kusoma Biblia*, unatoa utangulizi mfupi wa mafunzo ya Daraja la Kusoma ya walimu wa kusoma na kuandika kwa kutumia utaratibu uliozotengenezwa na “I am Second” (“Mimi ni wa Pili”) na e3 Partners Ministries. Lengo lao ni **“ulimwengu ambamo watu wanakuwa wa pili, wakitumikiana na kupendana wanapomweka Yesu kwanza.”**

Hiki kitabu kidogo ni muhtasari mfupi wa mambo muhimu ambayo yameendelezwa kikamilifu katika *Mwongozo wa Mkufunzi wa Daraja la Kusoma*. Imeundwa ili itumike pamoja na video mbili zinazoonyesha jinsi mwalimu na mwanafunzi wanavyoshirikiana kutengeneza Hadithi ya Somo (Bridge to Reading Story) na kufanya kazi kwa kutumia maneno dhahiri (sight words).

Video za Daraja la Kusoma Biblia, zimenakiliwa kwa Kiingereza, Kifaransa, na Kiswahili. Tazama www.FreedomHopeChurch.com/btr. Tuma maswali na maoni kwa BTR@mercyinc.org.

Yaliyomo kwenye Kitabu ¹

Utangulizi wa mfumo wa kufunza wa Daraja la Kusoma

- Daraja la Kusoma ni nini?
- Jinsi Watu Wazima Hujifunza
- Jinsi Wakufunzi na Walimu wa Daraja la Kusoma Wanavyofundisha

Sehemu ya 1: Hatua katika Hadithi ya Somo ²

- Video 1 Hadithi ya Somo - Kiswahili (www.FreedomHopeChurch.com/btr#hadithi)
- Karatasi #1, Hatua katika Hadithi ya Somo

Sehemu ya 2: Mbinu za Maneno Dhahiri ³

- Video 2 Maneno Dhahiri - Kiswahili (www.FreedomHopeChurch.com/btr#maneno)
- Karatasi #2, Kufundisha Maneno Dhahiri

Sehemu ya 3: Mipango ya somo na Mazoezi ya Daraja la Kusoma Biblia

- Karatasi #3, Mipango ya somo la Daraja la Kusoma Biblia
- Karatasi #4, Mazoezi ya Daraja la Kusoma Biblia

Maelezo ya mwisho

Utangulizi wa mfumo wa kufunza wa Daraja la Kusoma

Daraja la Kusoma ni nini?

Daraja la Kusoma ni huduma ya kusoma na kuandika ya watu wazima ya Mercy, Inc.

Muundo wa mafunzo ya mwalimu wa Daraja la Kusoma (DLK) unachanganya mbinu mbili za elimu ya kusoma na kuandika, kila moja ikiwa ina rekodi thabiti za mafanikio: lugha nzima na

fonetiki. Zinapotumiwa pamoja, zimethibitisha ufanisi zaidi kuliko wakati ama zinatumiwa peke yake. Kipengele kizima cha lugha kimechukuliwa kutoka *Guide for Training Adult Literacy Tutors* © (2005) (Mwongozo wa Mafunzo kwa Walimu wa Kusoma na Kuandika kwa Watu Wazima) wa Literacy New Jersey, ambayo sasa ni sehemu ya ProLiteracy International. Vitabu hivi hutumiwa kwa idhini na shukrani kubwa. Literacy New Jersey inaweza kukubaliana au isikubaliane na yaliyomo katika marekebisho haya.

DLK pia inakubali kwa shukrani ruhusa ya kutumia vitangulizi vilivyoundwa na Literacy International. Vitambulisho hivi hutumika kufunza sauti na muundo wa lugha zaidi ya 270 duniani kote.

Kupitia maono na uongozi wa mmisionari wa One Mission Society (OMS) Dean Paul Davis, D.Min., mradi wa DLK ulitengenezwa ili kutumiwa na wakufunzi wa walimu wa kusoma na kuandika wanaohusishwa na juhudi za OMS kuzidisha makanisa ulimwenguni kote. DLK ikawa mpango wa Mercy, Inc., mwaka wa 2019.

Mpango wa DLK haungewezekana bila msaada wa mamia ya watu katika mabara kadhaa ambao walichangia mawazo, jitihada, fedha, na sala.

Tungependa hasa kutoa shukrani zetu za dhati kwa viongozi wa kanisa na misheni, watafsiri, wakufunzi, walimu, na wanafunzi.

James Kigamwa, Ph.D., ni Mkurugenzi wa Bridge to Reading (DLK) kwa Mercy, Inc. Vitabu vya DLK zilitengenezwa na waelimishaji Constance Davis Schwein, M.A.E., mwanzilishi wa Bridge to Reading, Mtaalamu wa Kusoma, na mwanachama wa Master Trainer Corps (Wakufunzi Wakuu) wa Literacy New Jersey; na Wendy Calla McDermott, Ph.D. Richard R. Schwein, M.S.J., alitoa usaidizi wa kiufundi na wa kiuhariri.

Mtumiaji anakubali kwamba hivi vitabu vinaweza kutumika tu kuwafunza watu wa kujitolea ambao watatoa mafunzo ya bure kwa watu wasiojua kusoma na kuandika. Mtumiaji anakubali zaidi kutochapisha vitabu hivi kwenye mtandao au kuzifanya zipatikane kupitia njia zingine ambazo ufikiaji na masahihisho hayawezi kudhibitiwa.

Jinsi Watu Wazima Hujifunza

Watu wazima hujifunza tofauti na watoto. Motisha yao, uzoefu wao wa maisha na maendeleo ya kiakili wanayoleta katika kujifunza ni tofauti. Ukufunzi na mafunzo ya DLK yanalengwa kulingana na njia

ambazo watu wazima huchakata, kuelewa, kuhifadhi na kutumia taarifa. Wakufunzi na wakufunzi hufaidika na nguvu hiyo kwa kuikubali na kuithibitisha.

1. Watu wazima wanapendelea kujifunza kwa kujitegemea. Watu wazima hujishughulisha zaidi na mafunzo wanapochagua jinsi gani, lini na kwa nini wajifunze. Ruhusu wanafunzi kuweka kasi yao na kupanga shughuli zao za kujifunza.

2. Watu wazima hutumia uzoefu wao wa maisha kuwezesha kujifunza. Washiriki ambao hawajapata fursa ya kuhudhuria shule walakini ni werevu sana. Mafunzo yenye mafanikio huwachochea kutumia maarifa na stadi zao za maisha zilizopo kwa njia mpya na katika hali mpya, wakijenga umahiri ambao tayari wanao.

3. Watu wazima wanazingatia kufikia malengo. Wakati watu wazima wanapewa zana na habari ambayo itawasaidia kujiwekea malengo yaliyo wazi, yanayoweza kufikiwa, wanatiwa moyo na kutiwa nguvu.

4. Watu wazima wanahitaji kujua jinsi habari hiyo inavyofaa. Watu wazima hujihusisha na kujifunza wanapona manufaa yake ya muda mfupi na ya muda mrefu.

5. Watu wazima ni vitendo. Nyenzo za kujifunzia zinazojumuisha matukio ya ulimwengu halisi na utatuzi wa matatizo huruhusu wanafunzi kuendeleza uzoefu na maarifa yao.

6. Watu wazima wanathamini ushauri. Watu wazima wanaelewa manufaa ya mtu wa kuigwa ambaye anaweza kuwasaidia kupata maarifa mapya na kuepuka makosa ya kawaida.

Jinsi Wakufunzi na Walimu wa DLK Wanavyofundisha

1. Watu hujifunza vyema zaidi katika sehemu ya usalama wa kihisia, katika mazingira yasiyo ya kuhukumu. Wanajishughulisha na kujifunza wanapopewa kazi zenye maana, zinazofaa kufanya katika mazingira tulivu. Kicheko huongeza kujifunza. Wakufunzi na wakufunzi wanakaribisha washiriki kwenye mafunzo na kuwaita watu kwa majina. Wanawasilisha malengo ya mafunzo, kutoa mapumziko kwa wakati, kuheshimu muda wa mafunzo, na kusikiliza kwa makini washiriki. Kuweka muda mfupi, lakini wa kutosha, wa muda wa kazi huweka kiwango cha nishati juu.

2. DLK hutumia majadiliano zaidi kuliko mtu mmoja

kunena. Washiriki hufanya kazi katika vikundi vidogo kuhusu kazi za kujifunza zinazokuza majadiliano. Wakufunzi na wakufunzi huwaalika washiriki kuchunguza taarifa mpya, kuziongeza, au kuzibadilisha.

3. DLK huwaruhusu washiriki kugundua dhana nyingi wao wenyewe. Nyenzo hualika washiriki *kuchanganua, kusanisha, na kutekeleza* mafunzo mapya. Utaratibu huu huwasaidia *kuunganisha kwa ufanisi na kuihifadhi*.

4. Kujifunza kwa ufanisi kunahusisha mawazo, hisia, na vitendo. Mara nyingi sana

elimu huwa inalenga tu katika utafiti wa mawazo na dhana. Kujifunza pia kunahusisha jinsi tunavyohisi (hisia) kuhusu dhana na matumizi yake.

5. Kuthibitisha michango ya washiriki na kusherehekea mafanikio yao ni mojawapo ya kazi muhimu zaidi za mkufunzi na mwalimu. Maswali, ushuhuda, mifano, na mashaka yaliyoonyeshwa ambayo yanatoka kwa wanafunzi yote yanachangia katika uzoefu wa kujifunza wa kikundi. Hakuna hata mmoja wetu aliye na akili kama sisi sote.

Sehemu ya 1: Hatua katika Hadithi ya Somo
Tazama Video 1 Hadithi ya Somo - Kiswahili
(www.FreedomHopeChurch.com/btr#hadithi)

1. Mwalimu na wanafunzi WANAZUNGUMZA.
2. Mwalimu ANAANDIKA rasimu ya kwanza.
3. Mwalimu ANASOMA rasimu ya kwanza kwa wanafunzi.
4. Mwalimu na wanafunzi WANAHARIRI/REKEBISHA.
5. Mwalimu ANASOMA hadithi nzima kwa wanafunzi.
6. Mwalimu na wanafunzi WANASOMA sentensi:
 - a. Mwalimu anasoma sentensi ya kwanza peke yake.
 - b. Wanafunzi husoma sentensi ya kwanza kwa pamoja na mwalimu.
 - c. Wanafunzi husoma sentensi ya kwanza kwa pamoja bila mwalimu.
 - d. Mwalimu anauliza mtu wa kujitolea kusoma sentensi peke yake.
 - e. Endelea na sentensi zilizosalia.
7. Mwalimu ANASOMA hadithi nzima.
8. Wanafunzi WANASOMA hadithi nzima kwa pamoja na mwalimu.
9. Wanafunzi WANASOMA hadithi nzima kwa pamoja bila mwalimu;
mwalimu anaomba watu wa kujitolea kusoma hadithi nzima peke yao.
10. Wanafunzi KUCHAGUA na KUJIFUNZA maneno dhahiri.
11. Wanafunzi WANAFANYA MAZOEZI.

MAELEZO

1. Mwalimu na wanafunzi wanazungumza kuhusu jambo la kuvutia kwa wanafunzi, kama vile malengo ya maisha; matatizo ya familia na kadhalika. Wanafunzi wataanza kusoma maneno na sentensi walizosema hivi punde katika mazungumzo. Mwalimu huketi karibu na wanafunzi ili kuonyesha kwamba wao ni washirika sawa katika mchakato wa kujifunza.
2. Mwalimu anaandika: Wanafunzi huchagua kusimulia hadithi ya kikundi kulingana na mazungumzo. Mwalimu huandika hadithi kama vile wanafunzi wanavyoamuru. Acha mistari minne wazi kati ya kila mstari wa hadithi (tazama Karatasi #3 kwa sampuli). Hii inaruhusu nafasi ya kulinganisha kadi za maneno za kuonekana na maneno katika hadithi. Anza na hadithi ya sentensi fupi tatu hadi tano. Mwalimu huchapisha hadithi kwa kutumia herufi za muswada (uchapishaji) kwenye karatasi yenye mistari au ubao. Wanafunzi wanapokosea kutamka neno, andika neno hilo kwa kutumia tahajia ya kawaida. Hata kama wanafunzi watatumia sarufi au uteuzi wa maneno ambao sio sahihi, mwalimu hatasahihisha. Jambo kuu ni kutumia lugha ya mwanafunzi kama msingi wa kupata usomaji.
3. Mwalimu anawasomea wanafunzi rasimu ya kwanza, akichora mkono chini ya maneno wanaposoma, bila kuacha kila neno. Mwalimu anawauliza wanafunzi kama hadithi ndiyo walitaka kueleza.

4. Mwalimu na wanafunzi wanahariri/rekebisha: Mwalimu hufanya mabadiliko yoyote ambayo wanafunzi wanatamani hadi waridhike kwamba hadithi inaakisi kile wanachotaka kusema.
 5. Mwalimu anawasomea wanafunzi hadithi nzima, akichora mkono chini ya maneno yanaposomwa.
 6. Mwalimu na wanafunzi wanasoma sentensi:
 - a. Mwalimu anasoma sentensi ya kwanza peke yake.
 - b. Mwalimu anawaalika wanafunzi kusoma sentensi kwa sauti kwaya pamoja na Mwalimu (wakati huo huo kama mwalimu).
 - c. Wanafunzi wanasoma sentensi ya kwanza kwaya bila mwalimu.
 - d. Mwalimu anauliza mtu wa kujitolea kusoma sentensi peke yake.
 - e. Endelea sentensi kwa sentensi hadi kila sentensi isomwe, kila mara ukichora mkono chini ya maneno yanaposomwa.
 7. Mwalimu huwasomea wanafunzi hadithi nzima.
 8. Wanafunzi walisoma hadithi nzima kwaya pamoja na mwalimu.
 9. Wanafunzi wanasoma hadithi nzima kwaya bila mwalimu mara kadhaa; mwalimu anaomba watu wachache wajitolea kusoma hadithi nzima peke yao. Wanafunzi wakipata shida, mwalimu hutoa neno haraka. Kurudia ni muhimu ili kujifunza kusoma.
 10. Wanafunzi wanachagua na kujifunza maneno dhahiri: Mwalimu anawauliza wanafunzi kuchagua maneno matatu hadi matano ambayo wangependa kujifunza kusoma popote wayaonapo. Mwalimu anaandika kila neno kwenye kadi. Mwalimu na wanafunzi wanaunda sentensi mpya kwa kila neno dhahiri, na mwalimu huiandika nyuma ya kadi. Wanafunzi wajizoeze kusoma kadi za maneno dhahiri. Tazama KARATASI #2, Kufundisha Maneno Dhahiri.
 11. Wanafunzi wafanye mazoezi: Wanafunzi wanaweza kunakili hadithi ili kujizoeza kuandika. Wanafunzi huchukua nakala ya hadithi zao na kadi za maneno za kuona nyumbani ili kusoma kila siku, kimya na kwa sauti. Wanafunzi wengi huweka hadithi zao zote pamoja kwenye kijitabu. Tumia bahasha kushikilia kadi za maneno.
- Ufunguo wa mbinu ya DLK ni kwamba wanafunzi - hata wanaoanza - huanza kusoma maneno na sentensi ambazo tayari wanaweza kusema na kuelewa; ni maneno na mawazo ambayo ni muhimu kwao katika maisha ya kila siku.

Sehemu ya 2: Mbinu za Maneno Dhahiri ⁴

Tazama Video 2 Maneno Dhahiri - Kiswahili
(www.FreedomHopeChurch.com/btr#maneno)

Kama msomaji mwenye uzoefu, ni maneno mangapi unasoma bila kugawanya neno katika silabi au kufikiria sauti za herufi? Maneno mengi tunayosoma ni *maneno dhahiri*. Maneno haya yamehifadhiwa kwenye kumbukumbu zetu na tunaweza kuyapata mara moja. Tumejifunza maneno haya kwa muda kwa kuyaona mara kwa mara. Tunatambua muundo wa herufi pamoja kama kitengo, badala ya herufi moja. Kwa mazoezi mengi, utambuzi wa maneno unakuwa mzuri zaidi, usio na nguvu na wa kiotomatiki. ⁵

Hii ni Hatua #10 kwenye KARATASI #1, Hatua katika Hadithi ya Somo. Tazama Karatasi #3 hapa chini kwa sampuli ya hadithi.

- A. Wanafunzi wanachagua maneno ya kujifunza kama maneno dhahiri: Mwalimu anawauliza wanafunzi kuchagua maneno matatu hadi matano kutoka kwenye hadithi ili kujifunza mara moja. Ni muhimu kwa wanafunzi kuchagua maneno ambayo ni muhimu kwao.
- B. Mwalimu anatengeneza kadi za maneno: Mwalimu huandika kila neno kwenye kadi. Kwa hadithi zilizoandikwa kwenye karatasi ya daftari yenye mstari, tumia kadi zilizokatwa kwa robo au vipande vidogo vya karatasi (3.5 cm x 6 cm). Kwa hadithi zilizoandikwa kwenye ubao mkubwa, tumia kadi za ukubwa kamili au vipande vya karatasi (7 cm x 12 cm). Nyuma ya kila kadi, andika neno hilo katika sentensi mpya ambayo wanafunzi wanaamuru. Mfano wa sentensi mpya ya “amani” inaweza kuwa “Ninaweza kuwa na amani hata katika nyakati ngumu.”

Mfano wa kadi ya maneno ya "amani" katika Hadithi ya Somo (mbele na nyuma):

amani

Ninaweza kuwa na
amani hata katika
nyakati ngumu.

- C. Wanafunzi walisoma kadi ya kwanza: Mwalimu anashikilia **kadi na kusema: “Neno hili ni _____ . Soma _____ .”** Sitisha wakati wanafunzi wanasoma neno. Kwa mfano, ikiwa neno ni “amani” sema,

- **“Neno hili ni amani. Soma amani.”** Wanafunzi wanasema “amani” huku wakitazama neno.
- **“Tena.”** Amani.
- **“Neno hili ni nini?”** Amani.
- “Vizuri sana!”

D. Rudia Hatua C mara nyingine tena kwa kadi ya kwanza. Rudia husaidia wanafunzi.

E. Unganisha neno na muktadha wa hadithi: Mwalimu anasema **“Linganisha kadi hii na neno moja katika hadithi. Weka kadi chini ya neno hilo.”** (Kwa sababu hii, mwalimu anaacha mistari minne tupu kati ya mistari ya hadithi - kwa hivyo kuna nafasi ya kadi.)

F. Unganisha neno na muktadha wa sentensi mpya: Mwalimu anasema **“Soma nami sentensi iliyo nyuma ya kadi.”**

- Mwalimu awasomee wanafunzi sentensi.
- Wanafunzi wasome sentensi pamoja na mwalimu.
- Wanafunzi wasome sentensi pamoja bila mwalimu.
- Mwalimu anaomba mtu wa kujitolea asome sentensi peke yake.

G. Rudia neno kwenye kadi: Mwalimu anageuza kadi kuonyesha neno la kuona kwa wanafunzi. Mwalimu anauliza, “Neno hili ni nini?”

H. Rudia kwa kila kadi: Mwalimu anarudia Hatua A hadi G kwa kila kadi ya neno la kuona.

Endelea na Hatua #11 kwenye KARATASI #1, Hatua katika Hadithi ya Somo. Waambie wanafunzi wafanye mazoezi ya maandishi kwa kunakili hadithi kwenye karatasi yenye mstari. Baada ya somo, kila mwanafunzi anapeleka nyumbani seti ya kadi za maneno dhahiri na nakala ya hadithi ili wafanye mazoezi kila siku hadi somo linalofuata.

Sehemu ya 3: Mipango ya somo na Mazoezi ya Daraja la Kusoma Biblia

Kagua Video 1 na 2, inavyohitajika

Mipango ya somo la Daraja la Kusoma Biblia

“Mimi ni wa Pili” iliundwa na e3 Partners Ministries na kubadilishwa ili kutumiwa na walimu wa DLK kama njia ya kushiriki habari njema za Yesu Kristo na watu wazima wanaojifunza kusoma na kuandika. Tuna ita hii kukubaliana na hali, “Daraja la Kusoma Biblia”.

Walimu huchagua sehemu fupi ya maandiko ya kuwasomea wanafunzi – vizuri iwe ile inayosimulia hadithi na isiyozidi mistari 4 hadi 10. Wanazungumzia mawazo na hisia zao kuhusu andiko hilo, wakijibu maswali sita katika vipindi kadhaa. Kwa kila kipindi, walimu huandika mawazo ya wanafunzi kwenye ubao na kuyatumia kutengeneza Daraja ya Kusoma Hadithi. Kisha, wanafunzi huchagua maneno kadhaa kutoka kwa hadithi yao ambayo wangependa kujifunza kama maneno ya Dhahiri. Walimu na wanafunzi hupitia hadithi na maneno dhahiri katika vipindi kadhaa.

Wakati wa mafunzo ya walimu, washiriki hucheza majukumu ya walimu na wanafunzi hadi wawe wamemudu mbinu. Kisha wanaalikwa kufundisha vikundi vidogo vya wanafunzi wanaojua kusoma na kuandika waanze kujifunza kusoma kweli za Biblia.

Mifano ya hadithi za Biblia ambazo mwalimu anaweza kutumia

1. Maombi - Sala ya Bwana; Mathayo 6:9-15.

Kusudi: Mfano wa jinsi ya kuomba.

2. Shiriki - Mwanamke kisimani; Yohana 4:28-30 na 39-42.

Kusudi: Jadili kushiriki hadithi yetu kuhusu Yesu na wengine.

3. Upendo - Amri Kuu; Mathayo 22:34-39.

Kusudi: Jadili kumpenda Mungu na wengine.

4. Biblia - Tii mafundisho ya Yesu; Yohana 14:23-27.

Kusudi: Jadili jinsi watu wanaompenda Yesu watamtii.

5. Ushirika - Jumuiya ya kanisa la awali; Matendo 2:42-47.

Kusudi: Jadili mkutano wa pamoja wa kanisa la kwanza.

6. Upendo - Uponyaji wa kipofu; Luka 18:31-43.

Kusudi: Jadili nguvu na upendo wa Mungu kwetu.

Mada za ziada zilizopendekezwa:

1. Usalama ndani ya Yesu – Yesu hawapotezi kondoo; Yohana 10:27-30.

2. Ubatizo wa mara moja - Towashi wa Ethiopia; Matendo 8:26-40.

3. Yesu alikuja kuokoa wenye dhambi - Zakayo; Luka 19:1-9.

4. Wokovu ni kwa imani si matendo - Imani; Waefeso 2:8-10.

Mipango ya somo la Daraja la Kusoma Biblia, inaendelea

5. Kusudi la Sheria na Imani - Paulo na haki kwa imani; Warumi 3:19-26.
6. Upatanisho - Yesu anafundisha utatuzi wa migogoro; Mathayo 18:15-20.
7. Nguvu za Mungu juu ya mapepo - Mtu mwenye pepo; Marko 5:1-20.
8. Usijali - Leo ina shida za kutosha; Mathayo 6:25-34.

Mipango ya Masomo Iliyopendekezwa:

Kikao cha Kwanza:

1. Mwalimu anasoma sehemu fupi ya maandiko (mistari 10 au pungufu) kutoka kwa mahubiri ya hivi majuzi au hadithi - ona mifano.
2. Katika kikao cha kwanza, Mwalimu **anauliza (1) “Ulipenda nini kuhusu hadithi ambayo nimetoka kusoma katika Biblia?” na kuandika maoni mawili au matatu ya wanafunzi ubaoni.**
3. Mwalimu **anauliza, (2) “Ni nini ambacho hukukipenda au kuona kinakuchanganya kuhusu hadithi?” na kuandika maoni mawili au matatu ya wanafunzi ubaoni.**
4. Kwa kutumia mawazo yaliyo kwenye ubao, Mwalimu anachochea Hadithi ya Somo kutoka kwa wanafunzi, kufuatia KARATASI #1, Hatua katika Hadithi ya Somo (tazama mfano hapa chini, na Video 1).
5. Mwalimu anawauliza wanafunzi kuchagua maneno tatu hadi tano kutoka kwa hadithi yao ambayo wangependa kujifunza kama maneno dhahiri.
6. Mwalimu hufundisha maneno dhahiri, akifuata hatua za KARATASI #2, Kufundisha Maneno Dhahiri (tazama mfano hapa chini, na Video 2).
7. Mwalimu na wanafunzi wapitie tena hadithi na maneno dhahiri.
8. Wanafunzi waandike nakala ya hadithi na kwenda nayo nyumbani ili wafanye mazoezi ya kuisoma kwa sauti na kimya.
9. Funga kipindi cha kufundisha kwa maombi ya kumwomba Mungu afanye Neno lake liwe hai katika moyo wa kila mtu katika kikundi.

Kikao cha Pili:

1. Mwalimu na wanafunzi wanapitia maandiko, Hadithi ya Somo waliyotunga, na maneno dhahiri waliyochagua kutoka katika kipindi kilichopita.
2. Kwa kufuata utaratibu kama wa Kipindi cha Kwanza hapo juu, Mwalimu **anauliza maswali mawili mapya: (3) “Andiko hili linafundisha nini kuhusu watu?” na (4) “Andiko hili linafundisha nini kuhusu Mungu?”**

Mipango ya somo la Daraja la Kusoma Biblia, inaendelea

3. Kwa kutumia majibu ya maswali haya mawili, mwalimu na wanafunzi watengeneze Hadithi ya Somo la pili, tofauti na la kwanza, na wajizoeze kuisoma.
4. Mwalimu anafundisha maneno mapya matatu hadi matano ambayo wanafunzi wamechagua.
5. Mwalimu na wanafunzi wanapitia tena hadithi na maneno dhahiri.
6. Wanafunzi waandike nakala ya hadithi na kuipeleka nyumbani kwa mazoezi ya kuisoma.
7. Omba mwishoni mwa kipindi cha kufundisha ukimwomba Mungu awasaidie watu kuelewa Neno lake.

Kikao cha Tatu:

1. Mwalimu na wanafunzi wanapitia maandiko, Hadithi ya Somo na maneno dhahiri kutoka kwa vipindi vilivyotangulia.
2. **Mwalimu anauliza, (5) “Utatumiaje katika vitendo yale uliyojifunza leo? Kuwa maalum. Katika kundi la watu wawili hadi wanne huzungumza kuhusu swali hili kwa takriban dakika 5.”**
3. Mwalimu anauliza kila kikundi kishiriki wazo moja. Mwalimu anaandika kila wazo ubaoni.
4. Kutokana na maoni ubaoni, mwalimu na wanafunzi huunda hadithi ya tatu, daraja tofauti hadi ya Kusoma, na wajizoeze kuisoma.
5. **Mwalimu anawauliza wanafunzi, (6) “Utamwambia nani kuhusu ulichojifunza? Taja jina. Huyu ni mtu ambaye unataka kumwambia ulichojifunza.”**
6. Mwalimu aandike sentensi hii ubaoni: Nitamwambia _____ jinsi ninavyopanga kuishi hadithi hii ya Biblia.
7. **Mwalimu anasema, “Tafadhali nakili sentensi hii chini ya hadithi yako ya tatu. Ukiweza, weka herufi ya kwanza ya jina la mtu kwenye nafasi iliyo wazi. Nitazunguka na kumsaidia mtu yeyote kutamka jina.”**
8. Mwishoni mwa kipindi cha kufundisha, mwalimu anaomba kwa sauti akimwomba Mungu aonyeshe kila mwanafunzi jinsi ya kuishi kweli ambazo zimejadiliwa. Mwombe Mungu ampe kila mtu ujasiri wa kumwambia mtu ambaye amemtaja.

Mipango ya somo la Daraja la Kusoma Biblia, inaendelea

Mfano wa Hadithi ya Daraja la Kusoma Biblia

Yohana 14:23-27 - Kile Ninachopenda
Ninapenda mambo mawili kutoka
usomaji huu wa Biblia. Yesu
anasema kwamba atanipa amani.
Pia anasema kwamba Roho Mtakatifu
atanifundisha mambo yote.
Nimefurahi juu ya hilo.

Zoezi la 1: Fundisha Hadithi ya Somo:

Katika vikundi vya watu wanne au watano:

1. Chagua mtu mmoja kuchukua nafasi ya mwalimu. Wengine watachukua nafasi ya wanafunzi.
2. Mwalimu atafuata mpango wa somo la somo la kwanza la KARATASI #3, Mipango ya somo la Daraja la Kusoma Biblia, kulingana na hadithi ya mwanamke kisimani katika Yohana 4:28-30 na 39-42.
3. Washiriki washiriki maoni yao na kundi kubwa.

Zoezi la 2: Fundisha Maneno Dhahiri:

Katika vikundi sawa vya wanne au watano:

4. Chagua mtu tofauti kuchukua nafasi ya mwalimu. Wengine watachukua nafasi ya wanafunzi.
5. Kwa kutumia hadithi iliyoandaliwa katika Zoezi la 1, mwalimu anafundisha maneno kadhaa ya kuona kwa kikundi kulingana na hatua za Karatasi #2, Kufundisha Maneno Dhahiri.
6. Washiriki washiriki maoni yao na kundi kubwa.

Maelezo ya mwisho

- 1 Karatasi #1 hadi #4 vinatokana na Karatasi #1 hadi #4 vinatokana na Vikartasi #20, 27, 49, 50, na 51 katika *Mwongozo wa Mkufunzi wa Daraja la Kusoma*.
- 2 Hadithi ya Somo (HYS) ni usemi ulioandikwa wa maneno ya wanafunzi wenyewe juu ya mada wanayoona kuwa ya kuvutia. Hadithi huwasaidia wanafunzi kufanya uhusiano kati ya maneno wanayozungumza na maneno wanayosoma kwenye ukurasa. Mwanafunzi anasimulia hadithi, mwalimu anairekodi neno kwa neno na kisha kufuata utaratibu wa kuwafundisha wanafunzi kusoma maneno waliyozungumza. Tazama Karatasi #1, Hatua katika Hadithi ya Somo.
- 3 "Neno Dhahiri" ni neno ambalo msomaji hujifunza kutambua na kusoma kama kitengo kimoja, badala ya kuchambua sehemu za neno kila wakati anapokutana na neno. Tazama Karatasi #2, Kufundisha Maneno Dhahiri.

4 Baadhi ya walimu hufanya makosa ya kuruka Hadithi ya Somo kwa kukimbilia kufundisha maneno kwa kujitenga. Kila mara fundisha maneno mapya kuhusiana na muktadha wa maana kama vile Hadithi ya Somo au nyenzo za maisha halisi. Unganisha neno upya na muktadha wake unapomaliza kila sehemu ya somo.

5 Kwa sababu lugha hutofautiana kwa njia muhimu, mchakato wa kujifunza Maneno Dhahiri unaweza pia kutofautiana. Hata hivyo, wanafunzi wote wanafaidika kutokana na kujifunza Maneno Dhahiri. Katika lugha zinazofanana na Kiswahili, maneno yanaweza kuwa marefu sana. Maneno huundwa kwa kuchanganya vipashio kadhaa vifupi vya maana, au visehemu vidogo (wakati mwingine huitwa "mofimu"). Sehemu ndogo hizi huwasilisha maana na kuwaambia wasomaji jinsi neno linavyofanya kazi katika sentensi. Baadhi ya sehemu ndogo hutoa taarifa za kisarufi, kama vile wakati wa vitenzi. Baadhi hutoa aina nyingine za habari, kama vile msemaji kuonyesha heshima kwa msikilizaji. Vipashio vidogo vinaweza kuwa silabi moja au vikundi vya silabi. Mfano wa kipashio cha silabi moja katika Kiswahili, **ni “ta” (wakati ujao). Mfano wa kipashio cha silabi mbili ni “nina” (“Ninafanya” au “Ninataka”).**

Wanafunzi wanaojua kusoma na kuandika wanaweza kujifunza kugawanya maneno marefu katika sehemu ndogo zenye maana. Kwa mazoezi wanajifunza kutambua sehemu ndogo wanapoziona (bila kulazimika kuchakata sauti za kila neno kila mara sehemu ndogo zinapotokea). Wakufunzi hutumia mikakati yote mitatu ifuatayo:

- (1) Mwalimu huwaalika wanafunzi kuchagua maneno kadhaa kutoka kwa hadithi yao iliyoandikwa ambayo yana maana binafsi au ya thamani kwao kujifunza kama Maneno Dhahiri, hata kama maneno ni marefu kiasi. Hii inabinafsisha uzoefu wa kujifunza kwa wanafunzi, na kuonyesha kwamba chaguo zao zinaheshimiwa; NA
- (2) Mwalimu huwasaidia wanafunzi kugawanya maneno marefu katika vipashio vidogo vyenye maana, na huvuta fikira kwa vipashio vinavyotokea mara kwa mara, katika maneno mbalimbali. Mwalimu huanza na vitengo vifupi, vinavyotabirika sana; NA
- (3) Mwalimu anabainisha maneno kadhaa mafupi, ya kawaida katika hadithi iliyoandikwa ya wanafunzi wenyewe, kama vile Biblia, Yesu, Roho, na baadhi ya viunganishi. Mwalimu anawaalika wanafunzi kuchagua wachache wao kujifunza kama Maneno Dhahiri.

Tunajifunza Vizuri Wakati...

- Tunahisi kuheshimiwa
- Tunaweza kutumia taarifa mara moja au upesi
- Taarifa ni muhimu kwa maisha yetu

Tunakumbuka...

- 20% ya kile tunachosikia
- 40% ya kile tunachosikia na kuona
- 80% ya kile tunachosikia, kuona, na kufanya

Bridge to Reading (Daraja la Kusoma) ni mradi wa elimu ya watu wazima wa kusoma na kuandika wa Mercy, Inc., inayofanya kazi kwa ushirikiano na Huduma ya Village Church Planting (Upandaji makanisa vijijini) ya One Mission Society

MERCY

www.mercyinc.org